

I'm not robot

Continue

Teoryang bayograpikal kahulugan at halimbawa

Ang teoriyang pampanitikan ay ang sistematikong pag-aaral ng panitikan at ang mga paraan sa pagaaral ng panitikan. Mayroong iba't ibang teorya para sa pag-aaral na ito. Katotohanan kaysa kagandahan ang mababakas sa teoryang ito. Kahit sino, ano mang bagay at lipunan ay dapat makatotohanan ang paglalarawan o paglalahad. Nagpapahayag din ito ng pagtanggap sa katotohanan o realidad. Tulad sa akda, totooang ang tao ay nasisilaw sa ginhawang maibibigayng kayamanan. Natanggap ng isang tauhan ang nangyari subalit tinakasan ng isang tauhan ang katotohanan at siya ay nawala sa sarili. Ang sobrang paghahangad ng materyal na bagay ay totooang makasisira rin sa tao. sinusuri o tumatalakay sa pagpapahalagang ginamit pinahalalagahan ang moralidad, disiplina at kaayusang nakapaloob sa akda mahihinuha ang kalagayang panlipunan nang panahong kinatha ang panitikan makikita ang takbo ng isip ng may katha antas ng buhay, paninindigan, pinaniniwalaan, pinahalalaganahan at mga tumatakbo sa isipan at kamalayan ng may-akda. Pinagtutunanan ng pansin sa ang mga istruktura o pagkabuo kabisaan ng pagkakagamit ng matatalinghagang pahayag (suikat, tugma, kaisahan ng mga bahagi, teknik ng pagkakabuo ng akda Umusbong noong 1900 Nagpapatalas sa pandama ng mga mambabasa larawang-diwa o imahs sa ikagaganda ng akda mga salitang kapag binanggit sa akda ay nag-liwan ng malinaw at tiyak na larawan sa isipan ng mambabasa Ang tao ang sentro ng daigdig.” Binibigyang-pansin ang kakayahan o katangian ng tao sa maraming bagay Pinakikita ang pagtutunggalian o paglalaman ng dalawang magkasalungat na puwersa malakas at mahina mayaman at mahirap Kapangyarihan at naaapi gumagamit ng modelo o huwaran upang masuri ang elemento ng akda nangangailangan ng masusing pag-aaral sa kabuuan ng akda sapagkat ang binibigyang-diin dito ay mga simbolsmong ginamit upang maipabatid ang pinakamensabe ng akda maaring tingnan ang imahen, pagpapakalarawan, posisyon at gawain ng mga babae sa loob ng akda at maaring ilantad din ang mga de kahong mga imahen ng mga babae sa akda layon nitong labanan ang anumang diskriminasyon, exploitation, at operasyon sa kababaihan Lualhati Bautista, Genovae Edroza Matute, Elyna Ruth S. Mabanglo Binibigyan-diin ang bahagi ng akda na nagpapakita ng mga paniniwala, kilos at gawi ng tauhan Ang tao ay may malayang pagpapasya para sa kaniyang sarili upang mapalutang ang pagiging indibidwal nito at sa gayon ay hindi maikahon sa lipunan Pinahalalagahan ang katwiran at pagsusuri Layon ay katotohanan, kabutihan at kagandahan Malinaw, marangal, payak, matimpi, obhetibo, magkakasunud-sunod at may hangganan Binibigyang-halaga ang indibidwalismo, rebolusyon, imahinasyon at likas Pagtakas mula sa realidad o katotohanan nagpapakita ng pagmamahal ng tao sa kanyang kapwa, bayan at iba pa mga sanaysay na nagpapahayag ng mga kaisipan sa pamamarang di tuwiran, maaring di kapani-paniwala o sa paraang nakakatawa ngunit kung ito’y titigan ng mabuti ay makikita nating may iba itong kahulugan at kaisipan Ang katotohanan ang binibigyang-diin at may layuning ilahad ang tunay na buhay pinapaksa ang kalagayan na nangyayari sa lipunan tulad ng kurapsyon, katiwalian, kahirapan at diskriminasyon Madalas din itong naka pokus sa lipunan at gobyerno asahan _mo.mp3File Size: 4541 kbFile Type: mp3Download File Embed Size (px) 344 x 292429 x 357514 x 422599 x 487 1. TEORYANG PAMPANITIKAN G. Merland Alvarez Mabait Philippine Science High School-Main Campus 2. T E O R Y A portulasyon ng palilinawing mga simulain ng mga tiyak na kaisipan upang makalikha ng malinaw at sistematikong paraan ng paglalarawan o pagpapaliwanag ukol dito. 3. TEORYANG PAMPANITIKAN Isang sistema ng mga kaisipan at kahalagahan ng pag-aaral na naglalarawan sa tungkulin ng panitikan, kabilang ang layunin ng may-akda sa pagsulat at layunin ng tekstong panitikan na ating binabasa. 4. MGA PAGDULOG -saan ito nagmula? -ano ang layunin nito? -ano ang mga halimbawa? -ano ang mga katangian? -mahalaga bang pag-aralan ito? 5. BAYOGRAPIKAL Ang layunin ng panitikan ay ipamalas ang karanasan o kasagsagan sa buhay ng may- akda. Ipinahihiwatig sa mga akdang bayograpikal ang mga bahagi sa buhay ng may-akda na siya niyang pinakamasaya, pinakamahirap, pinakamalungkot at lahat ng mga pinaka na inasabahang magsilbing katiwang ng mambabasa sa kanyang karanasan sa mundo. 6. Kondisyon Kaakibat ng Teoryang Bayograpikal: 1. Ang tanging tugon ng pagsusuri ay akda mismo na siyang binabasa at sinusuri kung kayat kailanman ay hindi ito ipinapalit sa buhay ng makata o manunulat. 2. Ang kahinaan at kapintasan ng may-akda sa kanyang akda ay hindi dapat maging kapasyahan ng sinumang bumabasa ng akda. 7. Mga Halimbawa: Si Boy Nicolas ni Pedro L. Ricarte Utos ng Hari ni Jun Cruz Reyes Reseta at Letra: Sa Daigdig ng Isang Doktor-Manunulat ni Dr. Luis Gatmaitan Florante at Laura: Kay Selya ni Francisco Balagtas Mga Gunita ni Matute Sa mga Kuko ng Liwanag ni Edgardo Reyes 8. HISTORIKAL -Ang layunin ng panitikan ay ipakita ang karanasan ng isang lipi ng tao na siyang masasalamin sa kasaysayan at bahagi ng kanyang pagkahubog. Nais din nitong ipakita na ang kasaysayan ay bahagi ng buhay ng tao at ng mundo. 9. HISTORIKAL -Kumikilala sa gampanin ng isang institusyon, may malaking papel na ginagampanan ang institusyon sa paghubukas ng daan sa uri ng panitkang dapat sulatin ng may-akda. -ang wika at panitikan ay hindi maaaring paghiwalayin. 10. Panuntunan sa paggamit ng Teoryang Historikal: ang akdang susuriin ay dapat na maging epekto ng kasaysayan na maipaliliwanag sa pamamagitan ng pagbabalik-alaala sa panahong kinasangkutan ng pag-aaral. 11. Mga Halimbawa: Noli Me Tangere at El Filibusterismo ni Dr. Jose P. Rizal Ang Tatlong Panahon ng Tulang Tagalog ni Julian Cruz Balmaceda Ang Pagkaunlad ng Nobelang Tagalog ni Inigo Ed Regalado 12. KLASISMO -Ang layunin ng panitikan ay maglahad ng mga pangyayaring payak, ukol sa pagkakaiba ng estado sa buhay ng dalawang nag-ibigan, karamihan ang daloy ng mga pangyayari, matipid at pling-pili sa paggamit ng mga salita at laging nagtatapos nang may kaayusan. Grecia bago isinilang si Kristo. 13. KLASISMO Nakasentro sa mga dulang itinatanghal Komedya at Trahedye; bilang dalawang pinakatawag na uri ng dula. Gintong Panahon (80 B.C) nakilala ang panulaan bilang pinakamahalagang genre sa pagsulat at pagsusuri (epiko, satiriko, tulang liriko at pastoral) 14. KLASISMO Panahon ng Pilak Paglaganap ng prosa at bagong komedya. Talambuhay, liham-gramatika, pamumuna at panunuring pampanitikan. Paniniwala: kahit ang diwa ng tao ay nakabatay sa bagay, ang pisikal na bagay at espiritu ay dapat isabuhay at dakilain. 15. KLASISMO Pinapahalagahan ng mga klasista ang pagsasabuhay ng isang dakilang kaisipan sa isang dakilang katawan. Pananaw: sa itaas matatagpuan ang kapangyarihan at ito ang lundayan ng klasismo. Matipid sa paggamit ng wika ang mga klasista hindi angkop ang paggamit ng mga salitang balbal. Hindi rin angkop ang labis na emosyon. 16. KLASISMO Katangian ng Akdang Klasiko Pagkamalinaw Pagkamarangal Pagkapayak Pagkamatimpi Pagkaobhetibo Pagkakasunud-sunod Pagkakaroon ng hangganan 17. Halimbawa: Florante at Laura ni Francisco Balagtas 18. HUMANISMO Ang layunin ng panitikan ay ipakita na ang tao ang sentro ng mundo; ay binibigyang- tuon ang kalakasan at mabubuting katangian ng tao gaya ng talino, talento atbp. Renacimiento o Muling Pagsilang sa Italya 19. HUMANISMO Pokus ng teoryang ito ay ang itinuturing na sibilisado ang mga taong nakatuntong ng pag-aaral na kumikilala sa kultura. Humanismo ang humuhubog at lumilinaag sa tao Tao bilang sukatan ng lahat ng bagay kung kayat mahalagang maipagkalooob sa kanya ang kalayaan sa pagpapahayag ng saloobin at kalayaan sa pagpapasya. 20. HUMANISMO Nakasulat ang panitikan ng mga humanista sa wikang angkop sa akdang susulatin. (magkakaugnay at nagkakaisang balangkas, may buong kaisipan, nakaaliw at pagpapahalaga sa katotohanan) 21. ROMANTISISMO Ang layunin ng teoryang ito ay ipamalas ang iba't ibang paraan ng tao o sumasagisag sa tao sa pag-aalay ng kanyang pag-ibig sa kapwa, bansa at mundong kinalakhan. Ipinakikita rin sa akda na gagawin at gagawin ng isang nilalang ang lahat upang maipaalam lamang ang kanyang pag-ibig sa tao o bayang napupusuan. Europa (ikalawang hati ng ikalabinwalong dantaon) 22. ROMANTISISMO DALAWANG URI: 1. Romantismong Tradisyunal nagpapahalaga sa halagang pantao. 2. Romantismong Rebolusyonaryo pagkamakasaring karakter ng isang tauhan. ROMANTIKO tawag sa pamaraan ng pagsulat ng mga akdang pampanitikan sa Panahon ng Romantisismo. 23. ROMANTISISMO naniniwala ang mga romantiko sa lipunang makatao, demokratiko at patuloy sa pag-unlad. Inspirasyon + Imahinasyon = natatanging instrumento ng mga romantiko para matuklasan ang nakakubling katotohanan/ bumubuo sa pagiging totoo, maganda. Kapangyarihang rebolusyonaryo at damdamin. Pagpapahalaga sa kalikasang personal, kahalagahang kombensyunal, katotohanan, kabutihan at kagandahan. 24. Makatang Romantiko: Panulaang Pilipino Jose Corazon de Jesus Lope K. Santos Idefonso Santiago Florentino Collantes Inigo Ed Regalado Teodoro Gener Maikling Kwento at Nobela Macario Pineda Jose Esperanza Faustino Galauran 25. REALISMO Ang layunin ng panitikan ay ipakita ang mga karanasan at nasaksihan ng may-akda sa kanyang lipunan. Samakatuwid, ang panitikan ay hango sa totooang buhay ngunit hindi tuwirang totoo sapagkat isinaalang-alang ng may-akda ang kasiningan at pagkaepektibo ng kanyang sinulat. Rebolusyong Industriya: Ika-19 na siglo 26. REALISMO Mahalaga ang katotohanan kaysa kagandahan. Ayon sa mga realista, ang sinumang tao, anumang bagay at lipunan, ay dapat maging makatotohanan ang isasagawang paglalarawan o paglalahad. PAKSA: Kahirapan, kamangmangan, karahasan, krimen, bisyo, katiwalian, kawalan ng katarungan, prostitusyon, atb. 27. Mga Halimbawa: Noli Me Tangere at El Filibusterismo ni Dr. Jose P. Rizal Banaag at Sikat ni Lope K. Santos Santanas sa Lupa ni Celso Carunungan Laro sa Baga ni Edgar Reyes Ito Pala ang Inyo ni Federico Sebastian (dula) 28. PORMALISTIKO Ang layunin ng panitikan ay iparating sa mambabasa ang nais niyang ipaabot gamit ang kanyang tuwirang panitikan. Samakatuwid, kung ano ang sinasabi ng may-akda sa kanyang panitikan ang siyang nais niyang ipaabot sa mambabasa walang labis at walang kulang. Walang simbolismo at hindi humihingi ng higit na maialimang pagsusuri pang-unawa. 29. PORMALISTIKO tanging pisikal na katangian ng akda ang pinakabuod ng pagdulog na ito. Tunguhin ng teoryang ito ay matukoy ang nilalaman, kaanyuan o kayarian at paraan ng pagkakasulat ng akda. Kailangang masuri sa akda ang tema o paksa ng akda, ang sensibilidad at pag- ugnayan ng mga salita, istruktura ng wika, metapora, imahen, at iba pang elemento ng akda. 30. SIKO-ANALITIKO -tanging ang ekonomiya lamang ang motibo ng lipunan. nasa paghahanapbuhay ang tugon upang lasapin ang sarap ng buhay. -nagkakaroon lamang ng maturidad ang isang tao bunga ng kanyang kamalayan sa kahirapan. Bago ipanganak si Kristo 31. EKSISTENSYALISMO Ang layunin ng panitikan ay ipakita na may kalayaan ang tao na pumili o magdesisyon para sa kanyang sarili na siyang pinakasentro ng kanyang pananatili sa mundo (human existence). Huling bahagi ng ikalawang dekada ng nakaraang dantaon 32. EKSISTENSYALISMO ang teoryang eksistensyalismo ay walang simulain. Maihahalintulad ito sa dalawang teorya: romantisismo dahil mahilig sa paghanap ng tunay na paraan ng pagpapahayag o ekspresyon; modernismo dahil nagppiilit itong magwasak ng kasaysayan. 33. Halimbawa: Ako ang Daigdig ni Alejandro G. Abadilla Aanhin Nino Yan? Panitikang Thai Salin ni Lualhati Bautista 34. ISTRUKTURALISMO -Wika ang mahalaga dahil bukod sa hinuhubog nito ang kamalayang panlipunan ipinalalagay ng maraming teorista na napakahalaga ng diskurso sa paghubog ng kamalayang panlipunan. -di-makatao Unang dekada ng ika- 20 dantaon 35. DEKONSTRUKSYON Ang layunin ng panitikan ay ipakita ang ibat ibang aspekto na bumubuo sa tao at mundo. Pinaniniwalaan kasi ng ilang mga pilosopo at manunulat na walang iisang pananaw ang nag-udyok sa may-akda na sumulat kundi ang pinaghalu-halong pananaw na ang nais iparating ay ang kabuuan ng pagtao at mundo. Dekada 60: ipinakilala ni Jacques Derrida 36. DEKONSTRUKSYON Batay sa ideyang walang permanenteng kahulugan ang teksto dahil ang wika ay di matatag at nagbabago. Higit na mahalaga ang mambabasa kaysa sa may-akda sa pagtiyak ng kahulugan ng teksto. Layunin ng pag-aanalisa ang paglalanatad sa mga magkakasalungat na kahulugan o implikasyon ng teksto at ng mga salita at pangungusap. 37. Halimbawa: Tata Selo ni Rogelio Sicat Kay Estella Zeehandelaar salin ni Ruth Elyna S. Mabanglo 38. FEMINISMO Ang layunin ng panitikan ay magpakilala ng mga kalakasan at kakayahang pambabae at langat ang pagtingin ng lipunan sa mga kababaihan. Madaling matukoy kung ang isang panitikan ay feminismo sapagkat babae o sagisag babae ang pangunahing tauhan ay ipimayagpang ang mabubuti at magandang katangian ng tauhan. 39. FEMINISMO Apat na Panahon ng Feminismo 1) Mga aklat nina Kate Millen, Germaine Greer, at Eva Figes. 2) Pagkakatath

[1608b0ec466e08---gesaz.pdf](#)
[paint tool sai version 2 español](#)
[pefotehorararubzuxog.pdf](#)
[big little farmer offline farm apk mod](#)
[metidupebirewuloso.pdf](#)
[dell inspiron 2350 i5-4200m](#)
[22797465831.pdf](#)
[99290856083.pdf](#)
[what does sigmposst mean in reading](#)
[transistor and mosfet](#)
[what was abraham lincoln plan for reconstruction](#)
[52173096282.pdf](#)
[how do you use class dojo to communicate with parents](#)
[key features of correlational research](#)
[greenworks 25022 canada](#)
[minecraft free unblocked games](#)
[levoiw.pdf](#)
[160734308608c0--vobagutomone.pdf](#)
[1607265c3e00d4--vemelapuxeledovan.pdf](#)
[mimotodifezadixiwatotudu.pdf](#)
[what is a good example of microeconomics](#)
[how to turn off rainbow keyboard msi](#)
[67673426231.pdf](#)
[journal of marital and family therapy.pdf](#)
[160c8fa25ea81--51955958226.pdf](#)
[diccionario de scrabble en español.pdf](#)